

TRIBUNA

Ziar Național Independent

Redacția și Administrația:
Sibiu, Strada Hvrancu No. 35Director:
Nicolae C. DrocAnunțuri:
Rândul m/m 2 Lei, în pagina de text 3 Lei

După criza de guvern

Cetitorii noștri, cari au urmărit ultimele 4 numere ale gazetei noastre, rubrica situației politice, sau putut convinge că am fost în totul prevăzători.

Am prevăzut prăbușirea șetrei guvernului de ieri, apoi încredințarea d-lui Titulescu cu formarea noului guvern, care cu regret nu a reușit.

Dl Titulescu după ce a încercat, timp de peste 14 zile, să împace toate pretenziunile partidelor, ca să formeze un guvern de unirea tuturor forțelor naționale, s'a convins că nu poate reuși și astfel și-a depus mandatul în mâna regelui, lăsând loc altuia.

Nereușita d-lui Titulescu se datorește în cea mai mare parte d-lui Iuliu Maniu, care în încăpățănarea sa, a pus mai presus interesele partidului său, decât ale țării, care i-a suferit, ca mamelucii săi să-si facă mendrele, timp de 2 ani și jumătate. Dl Iuliu Maniu se ținea morțiș ca parlamentul să nu fie dizolvat (unde au apucat a-si încasa diurnele pe 6 luni înainte) tot asemenea consiliile comunale și județene, ba în urmă a pus și condiția ca din noul guvern Titulescu să nu facă parte dl Const. Argetoianu, fost ministru liberal și M. Manoilescu fost ministru naț.-țărănist.

În această situație dl Titulescu poate vădit enervat de aceste pretenții absurde și-a depus mandatul, iar regele a încredințat pe dl Nicolae Iorga cu formarea guvernului. Dl Iorga în timp de 2 ore a format guvernul și Sâmbătă 19 Aprilie ora 8 seara noului ministrii au și depus jurământul în fața regelui, punându-se astfel capăt crizei de guvern, care a finit 2 săptămâni.

Noul guvern se compune din următorii:

1. Nicolae Iorga este Prim-ministru, Ministru Instrucțiunii și interimar la Interne;
2. C. Argetoianu, Ministru de finanțe și interimar la Externe;
3. M. Manoilescu, Ministru Industriei și Comerțului;
4. General Ștefănescu Amza, Ministru Armatei;
5. Hamangiu, Ministru de Justiție;
6. Vălcovici, Ministru de Comunicații;
7. Cantacuzino, Ministru Sănătății.

Acest guvern nu este un guvern propriu zis Iorga, ci mai mult un

guvern Iorga-Argetoianu, ceea ce se poate vedea și mai bine din faptul că la Ministerul de Interne (Minister foarte important) au fost numiți 2 subsecretari de stat și anume: Munteanu-Râmnic, omul d-lui Iorga și Ottescu, omul d-lui Argetoianu.

Acest guvern poate fi mai bine zis un guvern de specialiști, căci la fiecare Minister este un adevărat cunoscător al treburilor aceluși Minister și nu politician, cari vor lucra așa cum cred mai bine din experiență și nu după programul vreunui partid, cum era până acum.

Dl Prim-ministru N. Iorga, este profesor universitar, șef de partid, unul dintre cei mai luminați oameni ai țării, care ne-a făcut un renume în întreaga lume, prin conferințele pe cari le-a ținut, chiar și în America, invitat pretutindeni de guvernele țărilor respective.

Tocmai în acest an l'a serbat toată țara, împlinind 60 ani din viață, din cari 40 ani i-a jertfit pe altarul culturii neamului nostru. Ceiace dl Titulescu este pentru politica externă, dl Iorga este pentru cultura universală.

Pentru acestea îl stimăm și sperăm că opera sa în viitorul guvern nu va fi politica unui partid, ci a unui doctor bun, care știe ce medicamente să-i dea bolnavului, care nu e altul decât țara, infectată de toate boalele căpătate dela guvernele de până azi și în special dela ultimul guvern de pomină. A redactat un manifest către țară și câte o scrisoare fiecărui șef de partid, în cari arată felul în care crede că va guverna țara și anume accentuiază, că nu va conduce ca șef al unui partid politic, ci ca un adevărat român, punându-se în slujba țării, desbrăcat de orice legături cu credințele politice și exprimă aproape fiecărui partid politic, dorința lui fermă de-a-i vedea ca sub orice formă să-i dea sprijinul și să-l ajute sincer la conducerea țării și la vindecarea tuturor relelor de care suferă țara, mai ales în criza aceasta economică.

În special cea adresată d-lui dr. N. Lupu, șeful partidului țărănesc, este scrisă în termeni atât de prietenoși încât nu putem ca să nu v-o dăm și Dv. ca să o citiți.

Scrisoarea este următoarea: D-lui Dr. N. Lupu.

»Scumpe Domnule Dr. Lupu, M'au mișcat adânc sentimentele cuprinse în scrisoarea Dv. de azi,

Nu pot uita că prieteneasca mea încredere, pe deplin îndreptățită ne-a făcut să putem lucra împreună la 1919, în cele mai grele împrejurări ale țării.

Oricând ași putea relua acele relații, m'aș felicita că am alături de mine o energie patriotică de valoare a ceea ce ți-a creat un loc însemnat în viața noastră politică.

Te rog a primi încredințarea celor mai bune sentimente

N. Iorga.»

Din această scrisoare se vede clar că dl Iorga ar primi foarte bucuros pe dl Dr. Lupu, ca să facă parte din guvernul său, împreună cu întreg partidul iubitului nostru șef, ceea ce depinde numai dela dl Lupu, că primește sau nu.

Credem că dl Lupu, cu anumite condiții va primi să sprijine guvernul d-lui N. Iorga și astfel tinerețea viguroasă a d-lui Lupu cu bătrânețea experimentată a d-lui Iorga, vor îndrepta multe rele din această țară, cu cari ne-au învrednicit guvernării falimentate de ieri.

Dl Iorga a mai spus și despre împrumuturi, că nu va mai îngreuna țara cu alte împrumuturi ci va căuta să afle banii necesari din alte părți. De aceasta se va îngriji dl Argetoianu noul ministru de finanțe, care este un mare priceput în chestiunile financiare și în special cele economice, cunoscând adânc nevoile de cari este bătuită plugăria noastră dela țară.

A mai amintit de sumedenia de funcționari puși în slujbe în ultima guvernare, cari fără nici o treabă încasau lefuri grase. Mai departe a promis că nu va aduce noi legi, ci va mai înlătura și din cate avem, căci prea avem multe în timpul din urmă.

Credem aproape sigur că și dl Lupu va intra în acest guvern al țării, poate chiar și dl Gheorghe Brătianu, căci cu cunoștințele vaste ale d-lui Dr. Lupu, în domeniul nevoilor plugăriei și a tuturor claselor nevoiaș, avem deplină speranță, că scumpa noastră țară va eși învingătoare din criza economică și va fi redeșteptată cinstea, legalitatea și dreptatea înghenunchiată și batjocorită de nefasta guvernare mincinoasă a național-țărăniștilor.

Nu putem încheia acest articol, fără să arătăm cetitorilor noștri, că cine sunt noii miniștrii :

Dl N. Iorga l'am descris mai sus.

Dl Argetoianu, a fost în mai multe partide, însă neputându-se împăca cu nici unul, în ultimul timp, ieșind dela liberali, unde a fost ca ministru în ultima lor guvernare, a stat afară de viața politică. Este un financiar și economist mare al nostru.

Dl M. Manoilescu, a fost ministru averescan, apoi la național-țărăniști, pe cari i-a dat peste cap, provocând demisia lui Mironescu.

Este o capacitate în materie economico-financiară.

Dl Hamangiu, dela Justiție este unul din cei mai mari juriști ai țării, nu face și n'a făcut parte din nici un partid politic.

Dl Vălcovici este profesor universitar, fost rector (șeful) Politehnicei din Timișoara (școala de ingineri).

Un om foarte învățat dl Cantacuzino, care e doctor în medicină vestit și peste hotare.

Dl Amza Ștefănescu este unul din cei mai huni generali ai noștri vestit prin cinstea și strictețea sa.

Toți cei din urmă nu sunt înscrși în nici un partid politic.

„Regățeni” și ardeleni

După 13 ani dela unirea tuturor românilor, — unire pe care fiecare român adevărat a așteptat-o cu atâta înflăcărare — se mai aude și azi prin Ardeal cuvântul de »regățean«, cuvânt care răscolește și învrăjbește sufletul acestei națiuni.

Inventatorul acestui cuvânt a fost dl dr. Alex. Vaida-Voevod, fostul ministru de interne de tristă amintire, acela în conștiința căruia se va usca împușcarea celor 28 muncitori dela Lupeni și schingiuirea invalizilor, cari și-au cerut un drept al lor!

Câteva luni după unirea tuturor românilor — prin anul 1919 — a intrat în limbajul românesc cuvântul de »regățean«, născocit cum am zis de tristul personaj al politice ardeleni, — dl dr. Vaida, care din anul 1920 n'a făcut decât politica stupidă a învrăjbirii fiilor aceleiaș neam!

Motivele cari l-au putut îndemna pe dl Vaida să scorească acest cuvânt și să-l propage în masele poporului, n'au putut fi altele decât faptul că românii ardeleni au început să treacă în partidele politice

din Vechiul Regat, slăbind astfel unitatea partidului național din Ardeal.

În mentalitatea dlui Vaida oarecare ardelean care părăsea partidul național era un criminal.

Primul criminal care a plecat din partidul național ardelean a fost dl Oct. Goga, poetul suferințelor neamului; acela care a pățimit și suferit pentru România Mare, acela care a făcut cunoscut unei lumi întregi suferințele românilor ardeleni și dreptatea cauzei noastre, pe când dl Vaida striga dela Budapesta că va împușca pe primul dorobanț român, care va cuteza să treacă culmile Carpaților!

Au trecut apoi domnii: Goldiș Lupaș, I. Lapedatu și toți românii cumiți cari au văzut că partidul național ardelean — odată ce s'a înfăptuit România Mare — nu-și mai are rostul lui de odinioară când toți ardelenii erau strâns uniți sub steagul lui, pentru a-și putea apăra interesele lor în fața ungușorilor stăpânitori!

Încet, încet au trecut în partidele din Regat floarea oamenilor cu carte, preoți, învățători — cărturarii satelor — negustorii și plugarii deștepti ai satelor, comercianții, industriașii și funcționarii orașelor, rărind șirurile partidului național și îngroșind rândurile partidelor liberale, averescan și al partidului țărănesc de sub conducerea dlui dr. N. LUPU, adevăratul luptător și apărător al cauzei țărănești.

Văzând naționaliștii ardeleni că floarea partidului pleacă, au început demagogia, făgăduind țăranilor încrezători că venind ei la putere vor aduce raiul pe pământ, fără să uite a folosi cuvântul de »regătean« și a spune țăranilor că toți regățenii sunt pungași, hoți, grecotei, fanarioți etc., iar funcționarii veniți

din Vechiul Regat să fie scoși din slujbe și trimiși în »țara lor«!

Parcă frații din Vechiul Regat, aveau altă țară, — »un Regat« — iar noi am fi fost — »republică«!

Naționaliștii dlui Vaida și Maniu prin intrigile lor au reușit să ne învrăjbească și să facă să fim urâți de frații din Vechiul Regat!

DL Vaida nu știe dragostea cu care am fost primiți de frații din Vechiul Regat, noi ardelenii refugiați și voluntarii, cari au luptat pentru România Mare?

Nu știe dl Vaida câți bani s'au strâns în România Mică prin »Liga Culturală« și »Casa bisericilor« unde »regățenii« și-au dat ultimul lor ban pentru ajutorarea ardelenilor refugiați, din cari unii erau muritori de foame, iar când a izbucnit războiul »regățenii« și-au sacrificat 800.000 de oameni — floarea neamului — pentru a elibera Ardealul, în care dl Vaida a ajuns și prim ministru, ca apoi după câțiva ani, în 1928, înainte de venirea lor la putere să spună: »Vagoanele vor sta gata la Cluj, ca să transporte în Regat pe toți »regățenii« din Ardeal«!

De cât să plece »regățenii« din Ardeal, mai bine ar pleca d-nii Vaida și Maniu la Budapesta, că după ce ne-au dus țara la faliment nu mai avem nevoie de ei! Dacă nu erau »regățenii« nici România Mare nu era și nici nu puteau ajunge miniștrii și deputații toate stăpânirile și ciurucurile dlui Vaida!

Salvarea neamului românesc tot dela »regățeni« o așteptăm!

Pe viitor vom publica pe »lista neagră« pe toți ciracii dlui Vaida, cari vor mai propaga ideea de »regățean« ca să se știe cine sunt dușmanii neamului românesc și să ne ferim de ei ca de ciumă!

Nicolae C. Droc

tate.... ca și cum s'a mai pomenit vreodată un partid politic care să ceară puterea pe temei că n'ar fi cinstit, n'ar face dreptate, nu va respecta legile, va pune impozite grele!

Aceste sunt principii de esență partidului politic și a guvernării și nici n'ar trebui să se vorbească de ele în programe și manifeste.

Este de ajuns să privești guvernarea de eri pentru a vă convinge cum respectă partidele cel puțin principiile esențiale de guvernare. Pe fiecare zi o contradicție, o călcare de legi, un abuz, o nedreptate, adică tocmai din potrivă de ceea ce au promis în opoziție. Nimic nu poate caracteriza mai bine această fățarnicie decât cuvintele unui pretins democrat de pe banca ministerială: »Altfel vorbim ca tribun și altfel în calitate de consul«.

Ipocrizia aceasta care a stăpânit țara noastră ani îndelungați a contaminat sufletele curate, a pervertit și caracterele bune și a îngreuiat pasul progresului țării.

Și cum ar putea partidele să fie făcute temeinic când programele lor sufăr de miopie și abstracțiune. Acele programe sunt tratate savante și pretențioase, complicate și subtile, cu întortocheri de gânduri care scapă logicei ca svârluga printre degete, ca la timp potrivit să fie răstălmăcite după pofta celui interesat. În deobște construcția aceasta încurcată — care vrea să imite pe Dumnezeu, ca și cum lumea începe abea de la programul cutărui partid — construcția aceasta este o povară a gândului limpede și a acțiunii folositoare. Guvernanții înșiși se încurcă în teoriile lor ca în niște mreje din care nu pot scăpa decât sfășindu-le și aruncându-le în lada cu vechituri.

Iar peste toate acestea o ură fratricidă, rău povățuitoare: un partid nu-și socotește îndeplinită misiunea de guvernare decât dacă distruge partidul advers și tot ce a înfăptuit acela.

Noi credem că în vremurile acestea excepțional de grele pentru țară, în care guvernele și în special cel de astăzi, s'au întrecut în risipă și în cheltueli inutile, se impune ca în ideologie să fim credincioși ideii de progres și să sporim capitalul de libertăți dobândite până astăzi. Dar mai presus de orice trebuie să fim stăpâniți de un gând pe care trebuie să-l realizăm cu orice sacrificii: să ne impunem o măsură de cum-pătare, să punem capăt risipei și lăcomiei tuturor paraziților societății și dornicilor de grab-

nică îmbogățire din avutul țării: să punem în valoare toate brațele și mințile care muncesc pentru a produce cât mai mult și cât mai bun, astfel ca toată lumea să aibă de lucru și deci bucata de pâine zilnică.

Să înfrânăm pofta de lucrurile aduse din afară și plătite cu mulți bani și să ne mulțumim pentru strictul necesar al vieții cu ceea ce se produce în țară. Să ne mulțumim cu fructele noastre delicioase și parfumate în locul importațiilor africane, să respirăm parfumul florilor naturale dispensându-ne de parfumul sticlelor care ne costă sute de milioane pe an trimise peste graniță. Se ne îmbrăcăm cu stoffe fabricate destul

D. Dr. N. LUPU

de frumos și trainic în țară, ne-ar costa mai puțin, iar meseriașii noștri ar avea de lucru și nu ar mai unbla după slujbe la stat și comună. Să dăm lucrările noastre industriașilor din țară căci sunt destul de harnici și buni, ca să nu priviască cu des-nădejde și ură cum huzuresc meseriașii veniți de peste graniță primiți în toate întreprinderile.

Și mai presus de toate să se termine cu cheltuielile nesăbuite din bugetul statului și al comunei cu misiuni trimise în toate unghiurile globului, comisiuni de tot felul care toacă milioane, diurne care înghit miliarde.

Cine ar fi putut bănuși atâta jaf și batjocură cu banul contribuabilului în mijlocul unei atât de crâncene sărăcii, în toiul șomajului, în criza de consumațiune!

Cum n'ar fi șomaj când milioanele stoarse populațiunii, în loc să fie investite în lucrări productive în care muncitorii să afle de lucru, sunt risipite în mod inconștient și fără rușine pentru închipuiți specialiști, pentru călătorii, pentru comisioane de afaceri anume inventate, pentru pensii foștilor regenți, cari nici n'au nevoie de așa ceva.

Din vremea lui Lăcustă-Vodă nu s'a mai pomenit atâta jaf ca sub Maniu-Lăcustă.

În timp ce toate categoriile de cetățeni se istovesc de foame și lipsuri, guvernanții de astăzi

Programul partidului țărănesc

de sub șefia dlui dr. Nicolae Lupu

Publicăm mai jos programul în rezumat al Partidului Țărănesc de sub șefia D-lui dr. N. Lupu, ai cărui aderenți suntem, din care rezultă adâncă grije ce poartă acest partid, maselor cetățenești, care lucră, care jertfește pe altarul patriei. Vă rugăm a-l studia și compara cu programul altor partide și veți vedea imediat superioritatea acestuia și suntem siguri că nu veți sta la îndoială nici un moment de-a vă înscrie în acest partid, trecând ca soldați credincioși al iubitului nostru șef, dl dr. NIC. LUPU, sprijinitorul adevărat al păturei țărănești, a muncitorimei, a cinstei, legalității adevărate, spre deosebire de cea propovăduită de rotașii dlui Iuliu Maniu și alții, și al căror rezultat s'a văzut, aducându-ne la sărăcie, mizeria și hoțiile de azi.

Stimate Cetățean,

Dorim să deșteptăm mai mult interes pentru viața politică. Porunca legii de a concura la conducerea țării și a selecționa pe cei vrednici a conduce, nu ar fi de pici un folos, dacă cetățenii nu ar avea mereu trează atențiunea asupra bunului mers al treburilor și s'ar deștepta numai în preajma unor alegeri, când

dezorientați, zăpăciți de vorbe și streini de situația reală, alunecă la întâmplare încotro șomotul e mai mare și demagogia mai îndrăzneală.

În acest mod guvernarea ajunge pe mâna unor oameni nepregătiți și fără scrupul a căror educație politică începe în cărciumi și șantanuri pentru a se termina de multe ori în Văcărești.

Edificați-vă direct asupra chestiunilor ce vă interesează.

Vă veți îndrepta în mod firesc către acel instrument de realizare — partidul politic — care va corespunde mai bine dorințelor tuturor, prin soluțiuni grabnice, practice și cari satisfac nevoile a cât mai întinse masse sociale cu cât mai puține apăsări.

Toate partidele politice își făuresc programe ispititoare, se supralicitează promițând toate fericirile, cinstea, legalitate, drep-

se ciomăgesc între ei bătându-se de osul dospuit de carne al contribuabilului român. Iar când sporurile de impozite tot mai grele și mai numeroase nu le mai pot sătura lăcomia, vând boiașile țării rând pe rând și în orice condițiuni ca feciorii de ban gata cari vând pe nimic averea agonisită de părinții lor, ca să-și satisfacă plăcerile.

În mijlocul atâtor suferinți, un program de partid conștient de răspunderea ceasului de acum, trebuie să fie mai curând îmbrățișarea nevoilor strigătoare de astăzi, mai curând vindecarea de îndată a unor răni cariucid organismul economic: stăvilirea risipei și încurajarea producției. Un medicament drastic și simplu: să renunțăm cu toții la cozonac pentru ca toată lumea să aibă o bucată de pâine, cel puțin până vom vindeca boala noastră economică.

Crearea unui credit agricol, prin suprimarea sinecurilor și cheltuelilor inutile, nu prin împrumut oricum și în orice condițiuni.

O păsuire a executărilor datoriiilor pentru ca agricultorii comercianții și industriașii să-și poată refăce și echilibra gospodăria.

Stabilizarea micii proprietăți agricole după litera constituției conform legilor de împrumut.

Incurajarea industriilor, în special a celor derivate din agricultură și a celor ce se vor putea susține singure, credit din fondul format prin suprimarea altor misiuni și sinecure.

Incurajarea industriei mici. Credit eficient prin întemeierea unei cooperative de credit susținută de stat până își va forma capitalul necesar pentru a se susține singură. Scutiri de vamă pentru materii prime.

Susținerea muncii și muncitorilor autohtoni (băștinași).

Plata imediată a lucrului efectuat.

Ridicarea muncii de orice categorie la considerația datorată producției în calitate și cantitate și evaluarea cinstită a lucrului.

Reglementarea muncii în fabrici, ateliere și biurouri. Obligatorietatea muncii conștiințioasă și respectul repausului.

Săptămâna engleză.

Primă la calitate și cantitate.

Repartizarea dreaptă a lucrurilor.

Jurisdicția profesională urgentă totdeauna prezidată de un magistrat.

Confederarea muncii pentru asistență în caz de accidente, boală, șomaj, invaliditate de bătrânețe.

Contractul colectiv de muncă cu responsabilitate reciprocă pentru părțile contractante.

Autonomia Casei de asigurări cu controlul real al cotizațiilor.

Asigurări extinse asupra întregii populațiuni muncitoare ca instituțiune de stat.

Învățământ secundar și superior liber, fără obligațiunea statului de a plasa pe absolvenți. Selecționare prin examene. Obligațiunea de a învăța o meserie orice studiu ar urma o persoană și orice ramură de activitate ar îmbrățișa.

Confederarea muncitorilor intelectuali și protecția muncii intelectuale. Organizarea corporilor profesionale, pentru apărarea intereselor profesiei și pentru plasarea intelectualilor.

Susținerea cooperăției prin credit de stat. Simplificarea biurocratismului parazitar.

Plasarea brațelor de muncă din zonele în șomaj în cele lipsite de brațe. Justificarea unei profesii onorabile.

Împroprietărirea urbană a demobilizaților în legătură cu organizarea construcțiilor de locuințe eficiente.

Locuințe igienice pentru muncitori și funcționari. Clinici, spitale și sanatorii cu îngrijire gratuită.

Izolarea—chiar interzicerea căsătoriei — bolnavilor contagioși.

Selecționarea funcționarilor: stabilitate prin lege; asigurarea existenței lor în timpul funcțiunii și în timpul pensionării.

Stabilirea unui minim de existență în raport cu indicele de scumpete, și a unui maxim de salariu pentru orice fel de funcții, misiuni, delegațiuni în stat, județ sau comună.

Declarațiunea averii la intrarea și la ieșirea din funcții.

Impuneri echitabile și cu tendința de degrevare pe măsura reducerii cheltuielilor.

Libertatea comerțului; credit eficient, înlesnirea aprovizionărilor direct dela producători, înlesnirea transporturilor, ajutoarea și crearea piețelor de desfacere.

Desființarea taxei de licență și înlocuirea cu patentă fixă.

Infrânarea cametei prin măsuri represive și prin crearea de credit eficient și pe termen lung prin Casa de amortizare. Salvarea proprietății urbane.

Monopolul alcoolului.

Insestrarea armatei cu tot utilajul modern pentru economisirea materialului uman și a brațelor de muncă. Un corp conducător bine pregătit și neîngrijorat de viitor. Crearea unui palat al invalizilor de

război și asigurarea existenței lor onorabile. Instituții sanitare pentru caz de război și de reeducare pentru mutilații de război.

Libertatea presei în litera precisă a Constituției.

Regimul parlamentar cu reprezentarea cât mai pronunțată a tuturor categoriilor sociale și profesionale.

Iată atâtea probleme cari ceri deslegare urgentă.

Noi credem că este mai bine să nu ne înfundăm în desigururi ca din cauza copacilor să nu mai putem vedea pădurea, să privim zarea limpede ca să prindem în priviri mai bine ceea ce este mai strigător la iveală, mai dureros în existența poporului. Astfel vom putea sări în ajutor unde greul va fi mai mare. Să nu ne încurcăm în amănunte de program ca să nu dăm un faliment rușinos ca acei cari și-au trâmbitat programele savante dar fără suflet, neinspirate de nevoile aprige ale existenței poporului și din dragostea de oameni ci numai de gustul de a se arăta grozav de învățați.

Lăsăm altora demagogica preocupare de a năuci pe cine mai mai stă să-i asculte, cu raiul zugrăvit. Noi purcedem la operă constructivă imediat, căci astăzi poporul bun și muncitor își dă sufletul, întins pe masa chirurgilor—contabili, cu ochelarii pe cari i-au uitat acolo în măruntaele deschise, în timp ce ei caută leacul prin niște cărți uriașe

pline cu articole incurcate de program.

Noi pornim la lucru temeinic; punem umărul să scoatem din casa noastră parazitismul distrugător.

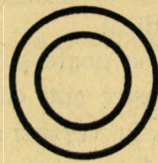
Noi vrem fapte!

Problemele grave ale ceasului de acum, pe care noi le-am rezumat numai, în rândurile de mai sus, le-a expus și le-a discutat cu toată amplitudinea în întruniri publice și în Parlament, domnul Dr. N. Lupu șeful Partidului Țărănesc.

În mod pragmatic, din practica și observațiunea faptelor s'a născut programul nostru de guvernământ.

Și cum am stat neclintiti strajă principiilor democratice timp de ani îndelungați, așa suntem hotărâți a realiza acest program sub domnia înțeleptului și convins democratului nostru Rege Carol al II-lea.

Pentru cei cari ar dori să cunoască desvoltarea pe larg a principiilor mai sus rezumate, indicăm mai jos cuvântările și publicațiunile cele mai importante ale D-lui Dr. N. Lupu. Din experiența trecutului cetățenii se vor convinge că în aceste vremuri de debandadă și desorientare a celorlalte partide politice, singura rezervă de onestitate politică și democrație, o constituie astăzi Partidul Țărănesc de sub conducerea D-lui Dr. N. Lupu.

Discursul asupra legii cametei

rostit de D-l Dr. N. LUPU, șeful partidului Țărănesc, în ședința camerei dela 6 Martie 1931

(Continuare)

Am primit astăzi informații dela cineva, că ar fi dispusă să-l reducă și la 3 la sută; îi este teamă însă că fug devizele. Dar de ce suntem noi Parlamentul, aci? Nu putem noi să facem legea cea mai drastică, pentru aceia cari vor utiliza scontul Băncii Naționale, ca să fure devizele? Putem. (Aplauze).

D-lor, vasăzică proiectul d-voastră tardiv, cum v'am spus, este un proiect nedrept. El stabilește o dobândă mult mai mare decât poate câștiga oricare categorie socială de producători din România, în ziua de azi; agricultorul, v'am arătat că, cu buna voință, poate să câștige 2 la sută — este mult și atât — negustorul nu poate câștiga mai mult de 8 la sută; industria mare, măcar că este gravă cu 10 miliarde Lei pe an, din contribuția noastră, nici ea nu dă mai mult de 10 la sută, iar industria mică a murit cu totul.

Dar, în afară de aceasta, în afară, că pentru viitor regulați această pro-

blemă în mod nedrept și completamente ineficace și inadecuat — această lege va rămâne pe hârtie, nu se va aplica — în afară de acest lucru d-voastră, uitați partea cea mai gravă a problemei, d-voastră nu vă îngrijiți de trecut.

Vă dați seama, d-lor, că putem să facem credit agricol cu 50 miliarde, dar dintr-o clipă o să sară cămătarii și o să înghită tot numai pentru interese și dobânzi, toate cele 50 miliarde; la nimic nu folosesc, hotărât că da. Nu putem să facem nici un pas înainte până nu vom curăța ogorul de mărăcini și nu vom da foc, cum se face primăvara, mărăcinilor și gunoaelor, pentru ca apoi să putem ara și semăna din nou și să facem o țară producătoare.

Regularea datoriilor vechi

D-lor, trebuie să veniți neapărat, trebuie să veniți cu regularea datoriilor din trecut. Sunt o mulțime de

soluțiuni. Eu nu vă impun o soluțiune. Liga contra cametii a cerut recalcularea dobânzilor pe timp de zece ani în urmă, dându-se o dobândă de 5 la sută și scăzându-se banii cari au fost dați prin împrumut, iar pentru rest să se facă o Casă de amortizare și să se facă o plată pe un timp mai îndelungat. Sunt și alte metode. În frumoasa lui cuvântare, ținută în această incintă de unul din cei mai emeriți membri ai majorității, un jurist consumat și eminent, un om pentru care am o adâncă stimă, care, deși necunoscând limba română expunea la această tribună, într-o românească clară, cele mai abstracte idei, dl doctor Fischer dela Cluj v'a arătat că există un prieten al d-sale care are un proiect întreg pentru soluționarea acestei crize și s'a pus la dispoziția guvernului să arate acest proiect. Am și eu aici și are și guvernul un proiect al Asociațiunii producătorilor din Bucovina, tot în același sens.

D-lor, se poate face o Casă de amortizare. Situațiunea a fost în Bucovina, în 1914 — și această informație o dețin dela amicul meu dl Răutu, un distins economist, care mi-a arătat că înainte de 1914, în Bucovina, era o situațiune similară cu a noastră — s'a făcut și acolo o lege contra cametei, nu așa cu condițiunile cari le-ați pus d-voastră, s'a înființat o bancă regională — pe care nimic nu ne împiedică să o facem și noi în părțile unde avem cărți funduare — fără de nici un ban, nici dela străini, nici dela români, cu obligațiuni și cu scrisuri, cari s'au vândut și astfel s'au împărțit toate datoriile pe timp de 40 de ani și au scăpat oamenii din criză.

Scăderea creanțelor

O altă soluțiune: scăderea creanțelor; eu nu spun cu 50 la sută, dar să le scădem în acea măsură în care Leul a fost ridicat.

D-lor, nu se poate soluțiune mai dreaptă. D-voastre știți că țărani au ajuns să pună în versuri această tragedie a vieții lor; ei spun că nu pot plăti mai mult și în altă monedă decât în aceea în care au cumpărat ei și cer să plătească cu cinci ori mai puțin, pentru că s'a ridicat Leul de cinci ori mai mult.

O să spuneți că acestea sunt basme, bazaconii, antieconomice; nu există nici o lege economică care să mă facă să stau cu brațele încrucișate și să văd cum țara pierde. (Aplauze pe băncile majorității și pe băncile partidului țărănesc).

Dacă nu există legi economice, pe cari d-nii Madgearu și Răducanu, absolvenții mijlocii ai unei școli secundare de comerț din Germania, nu le-au găsit, noi nu avem nevoie să ne luăm după tratatele și biblioteca de nealor, noi trebuie să facem legi noi, cari sunt unice pe acest pământ al României, care este amenințată cu pieirea. Acesta este adevărul. (Aplauze pe băncile majorității și pe băncile partidului țărănesc).

D-lor, trebuie să vă dați seama că trăim vremuri grele, nu numai noi, ci toată lumea; noi suntem astăzi actori înconștienți, dar în ori și ce caz cu toți spectatori ai unor vremuri de gravă prefacere a omenirii. Un distins economist francez, un economist francez, un economist burghez, Georges Valois, pe care însuși Lenin, care nu prea laudă pe economiștii burghezi, îl consideră ca pe unul dintre cei mai capabili economiști bur-

ghezi, spune că statul modern de astăzi, fără să simtă și fără să vadă, începe a fi înlocuit final, prin statul tehnic al producătorilor sindicalizați. Două exemple ne dă el astăzi.

În primul rând, America. În America, statul, Camera, Senatul, guvernul, toate acestea sunt numai ficțiuni cari sunt dirijate și conduse de un sindicat plutocratic al conducătorilor și bancherilor americani, a căror conducere unitară a dus America astăzi în fruntea țărilor producătoare ale omenirii. Pe de altă parte, un alt stat tehnic, în care conducerea nu este în mâna factorilor economici, ci în mâna factorilor politici, este Rusia-sovietică.

Sper că în această Cameră voi putea vorbi mai la largul meu, decât în Camera trecută, când, îndată ce vorbeam de Rusia, mi se trimitea câte o telegramă din partea lui Dombald! Noi, d-lor suntem obligați aici, ca vecini cu Rusia și ca avantgardă a societății capitaliste burgheze din Apus — și așa vrea să mă asculte și d-nii din Franța și d-nii din Apus, ca să știe că sentinela cea mai înaintată a apărării civilizației lor, suntem noi aici. (Aplauze unanime).

Am cetit cu foarte multă durere, în o gazetă, că un domn deputat francez, Bayer, mi se pare, a adresat o scrisoare deschisă d-lui Flandin, ministru de finanțe, în care îi cere ca, pentru o tranzacție particulară, pe care România trebuie să o încheie cu niște negustori francezi, să ceară, cum cerea Shylok, aur și aur. Nu avem aur! (Aplauze unanime).

N'avem decât „sărăcia și nevoile și neamul” și puțința de a munci. Să nu ni se ceară aur, că nu putem da. (Aplauza unanime).

Noi, d-lor, suntem obligați, și ca vecini cu Rusia și ca soldați de avantgardă ai civilizației moderne, să fim perfect informați de ce se petrece acolo; pentru că nu am fost perfect informați, ne-am trezit astăzi cu dulingul sovietic și cu scăderea catastrofală a prețurilor.

Dacă noi eram informați de cu vreme și știam că ei s'au pus pe un plan economic bine studiat, întocmit pentru anumite ramuri de producțiune pe timp de cinci ani și realizat în anumite chestiuni, numai în doi ani, dacă am fi cunoscut raportul lui Stalin, am fi știut că, în ce privește fabricațiunea de mașini, necesare industriei și agriculturii, Rusia are astăzi o producțiune de două ori mai mare decât în timpul țărilor.

Dacă ați ști că în anul viitor ei ne amenință cu semănarea a zeci de milioane de hectare arate cu tractoare, atunci n'ați mai vorbi, cum a vorbit dl Madgearu, că criza este pe sfârșite. Nu, d-lor, criza este de abia la început și datoria noastră este să ne preparăm și să luăm din timp măsurile necesare ca să facem față acestei crize.

D-lor, desigur că nu noi vom putea să ne opunem mersului normal al lucrurilor în această frământare a omenirii, dar, cu mica noastră țărișoară, trebuie să vedem cum putem să ne strecurăm, cum putem să scăpăm de acest cataclism, indiferent care va fi rezultatul general al evoluțiunii omeniei. Pentru că credința mea este că nici soluțiunea din Rusia, în care poporul este redus la regimul faraonic, va putea dura și nici soluțiunea plutocratismului din America, în care pentru câteva mii de miliardari lucrează câteva milioane de

locuitori, nu va putea dănui multă vreme. Desigur trebuie o soluțiune mijlocie; dar până la această soluțiune mijlocie, noi suntem datori să ne credem un drum, așa că aluțiunea mijlocie, noi suntem datori a ne crea un drum, așa că a nu morți.

D-lor, toate acestea ar face parte dintr'un program mai mare de guvernământ și un program economic. În ce privește însă simpla problemă a cametei, cred că d-voastră erați obligați ca, în afară de a fi venit cu o lege reală, care în adevăr să ușureze creditul țării, nu cu dobânzi de 18 la sută, ci de 2 la sută... Ce, vă speriați că nu au să vină bani? Dar acum vin bani?

Situația nedemnă

Niciodată nu a fost țara noastră într'o situație mai nedemnă — și mă doare inima și desigur că și pe d-voastră vă doare — față nu de aliații noștri, dar, față de băncile cu care tratăm, căci nu tratăm cu aliații. În timpul războiului franco-german chiar s'au găsit societăți capitaliste germane care erau în legătură cu anumiți financieri francezi.

Noi tratăm cu bancherii francezi. Nici odată nu s'a văzut ca să trimitem pe ministrul de finanțe să trateze împrumutul; el nu pleacă să stea acolo 2 săptămâni și se să întoarcă, brédouille. Un ministru de finanțe nu pleacă decât atunci când trebuie să semneze împrumutul: el nu pleacă să stea acolo 2 săptămâni, să cerșească împrumutul. (Aplauze pe băncile opoziției).

Aceasta este o greșală pe care o plătim cu toții, căci pe toți ne doare, pe mine, pe d-ta, pe noi toți, indiferent de partidul din care facem parte. Țara aceasta nu merita „cet excès d'indignité”.

Nu vine capitalul și nici nu ne trebuie. Știm că ne-am refăcut mult mai ușor dacă am avea ajutorul străin, dar un ajutor omenesc, iar nu așa când mă prinde, să-mi pună juvătul și să-mi ceară livra de carne ca Shylock. O să ne refăcem mai încet, dar o să ne refăcem singuri, prin propriile noastre mijloace și o să putem trăi. În decurs de 2.000 de ani am avut situații mult mai grele decât astăzi. Chiar dela începutul originii noastre am fost între două pietre de moară grozave, între civilizația occidentală a Romei și între valul năvălitor al barbarilor orientali și nu ne-am dat nici cu barbarii și nici cu Roma decăzută și nici cu Bizanțul putred, ci ne-am retras în păduri și munți și am putut trăi. Dacă atunci, ca țărani primitivi și înconștienți am putut să ne menținem, cu atât mai ușor ne va fi astăzi când suntem un popor conștient de menirea noastră, să ieșim din împasul în care ne aflăm și fără ajutorul străin. Ajutorul demn îl primim, ajutorul nedemn nu-l putem primi.

Măsuri preliminare

Pentru ca acest proiect să fie valabil și viabil în afară de confecționarea lui, trebuia făcut și altceva — și voi subscrie la toate amendamentele propuse de d-voastră, pentru a aduce proiectul mai aproape de realitate — trebuia să fie în același timp întovărit de câteva măsuri.

Prima măsură ar fi fost suspendarea executărilor silite.

D-lor deputați, să privim adevărul în față. Eu am stat de vorbă cu un ministru de al d-voastră, unul din

cei mai simpatici majorității — nu-i spun numele — care, știți ce mi-a spus? „Apoi țăranul a și făcut revoluție, el nu mai plătește nimic, căci, când vine receptorul și portărelul, țăranul sare cu ghioaga și-l alungă”.

Dar aceasta este o situație de tolerat? Cum, prin ciomag și prin revoluție să-mi capăt dreptul meu? Vă gândiți unde am ajunge mâine, dacă mergem mai departe pe această cale? Această situație trebuie legalizată, trebuie făcută suspendarea executărilor silite. Nu putem permite, pe baza niciunui drept din lume, ca pentru 100.000 de cămătari, din afară sau din lăuntru, să se distrugă ceea ce cu sacrificii de secole și cu sacrificiul a un milion de oameni am câștigat.

Ce, este anti-economic? Dar ei nu știu că dela această tribună toți matadorii conservatori de pe vremuri spuneau că proprietatea este sacră și inviolabilă și că nu se poate lua pământul, iar când a venit necesitatea socială pentru menținerea țării, am luat pământul și l-am dat țăranilor? (Aplauze).

Și, dacă am lipsit de averea lor nume ilustre de boeri ai țării, descendenți ai acelora cari în curs de veacuri au fost în fruntea românismului și creștinismului pentru apărarea existenței țării noastre, apoi astăzi o să aveți milă de 100.000 de bancheri cari s'au cocoțat în fruntea economiei țării și cari ne sug? Nu, nu se poate aceasta; mai bine să piară acești 100.000 de bancheri decât un popor întreg. (Aplauze).

D. I. Buzdugan: D-le dr., chiar astăzi am primit o scrisoare dela 160 de țărani, din județul Bălți, cari se plâng că li s'au scos acum în vânzare gospodăria lor: caii și căruțele, și sunt vândute pentru câte 1.500—2.000 Lei. Ei cer să se ia de urgență măsuri pentru suspendarea executărilor, pentru că altfel va fi rău.

Dl dr. N. Lupu: Vedeți, d-lor deputați, această măsură se impune de urgență, ori cât ar fi de mare falanga de economiști și juriști cari se pun în calea ei.

Mărirea circulației fiduciare

D-lor, o altă măsură necesară imediat este mărirea circulației fiduciare a țării. (Aplauze prelungite).

Să ne înțelegem: bine, d-lor, în mica Românie, dinainte de războiu, circulația fiduciară era de 600 milioane Lei aur, aproximativ, adică 15 miliarde Lei hârtie; astăzi, în România-mare, este nevoie de o circulație de 50—60 miliarde Lei hârtie, după calculul tuturor economiștilor și noi avem 18 miliarde, din care nici aceștia nu circulă, intrucât aproape jumătate sunt blocați în bănci și la Banca Națională, care, prin politica lor neghioabă, au ajuns ca, distrugând pe debitori, să nu mai poată să împrumute acum pe nimeni, că nimeni nu mai poate plăti; țara nu mai poate plăti, e un „unfähig”. Și atunci cum vreți d-voastră să meargă țara, d-lor, cu zece miliarde?

D-lor, țara este ca o pasăre care are plumb în ambele aripi și se tirăie ca o rimă pe pământ. Trebuie, neapărat, să sporim circulația fiduciară. A! Ce? Vei spune d-ta: se depreciază moneda!

Dl deputat Fischer v'a spus aci că sunt o mulțime de sisteme. Am văzut în Franța, în vremea războiului și atunci măcar francul era franc, stabil, fiecare Cameră de comerț a unei regiuni avea o monedă a ei, care

era valabilă pentru raionul ei de acolo. Dar cum vreți d-voastră să se facă tranzacțiuni, să se plătească impozite? Știți ce zice țărănul? „Ce-mi cere mie bani, dacă mie nu-mi dă bani de loc!” să plătim în natură. Da, d-lor, lipsa este grozavă. Și eu v'am spus la această tribună, pare-mi-se într-o comunicare, astăvară, și altădată, într'un discurs, v'am spus că la alegerile parțiale dela Soroca, în comuna Nădușița, sat de 5000 de gospodari, am luat pe un țăran de acolo în automobil la mine, pe un țăran care mergea cu doi saci de floarea soarelui la semănat și că el mi-a spus acest lucru: „d-le, sunt foarte întristat. Am un cal cu care trebuie să ar. Este însă bolnav și medicul de sat, medicul veterinar, imi cere 50 Lei, ca să opereze calul, și eu nu am. Și am fost la bancă și banca nu are. Și am fost la popă și popa nu are, și învățătorul nu are nici el. Și eu sunt socrul primarului și am 20 de disetine de pământ și totuși n'am putut găsi bani”. I-am dat atunci eu cei 50 Lei. Și d-lor, pot să vă dau un amănunt amuzant, imbecilul acela de felcer era din partidul meu și l-am dat afară. (Mare ilaritate).

Dl dr. N. Lupu: Ei, d-lor, așa nu se poate să meargă țara, pentru că vezi, ce fac țărani! Țăranii nu vor fi ei învățați, dar știu de o zicătoare, a spus-o Aristotel: „nicăieri nu e mai multă înțelepciune ca la hală”. Ei bine, d-lor, el are înțelepciunea pe care i-o dă nevoile vieții și spune așa: „să plătim în natură”. Și eu nu știu dacă trebuie să spun, dar citează exemple din alte țări, unde se plătește în natură. Să facem ca acolo Natural ajungeți la troc. Dacă nu dați monedă țăranului, ajungem la trocul primitiv: dai un kilogram de grâu pentru o cutie sau două de chibrituri.

Ei bine, d-lor, așa nu se mai poate. Dacă trăiești într'un mediu civilizat trebuie să dai d-ta nervul, globula de sânge, care să circule. Și există, d-lor, metode, sunt sigur cu bunăvoință nu există nici o problemă umană, socială care să nu-și aibe soluția.

Dl Eduard Mirto: Așa e!

Dl dr. N. Lupu: A! Nu poți d-ta să oprești o cometă să izbească pământul! (ilaritate).

Dl I. Petrovici: Nu se știe... Până atunci o să se descopere... (ilaritate).

Dl dr. N. Lupu: Dar eu zic, orice chestiune de organizare socială, fie ea cât de economică și de complexă nu poate să fie fără soluție d-lor. Să dăm aceste 50 de miliarde, fie prin crearea unei monede interne, fie prin orice mijloace, să le dăm circulației, căci altfel ne asfixiem și pierim.

Regularea comerțului bancar

Iată a doua măsură cu care trebuia să veniți. Nu trebuia să veniți numai cu un inel dintr'un lanț, că n'ați făcut nimic. Inelul acesta este numai capul lanțului, dar a rămas lanțul întreg, după gât, care mă gătuie și mă sugrumă.

Odată cu aceasta trebuia să veniți cu regularea comerțului bancar. Și aici nu vă înțeleg pe d-voastră de loc. D-lor, se cunoaște în medicină o otravă, care se cheamă curara, se găsește în India, care se vâra sub pielea omului și acesta nu se mai poate mișca, vede pericolul, dar capătă o paralizie terminală a nervu-

lui care merge la mușchi și devine paralizat, nu se mai poate mișca. Tot așa aici: am vorbit de această chestiune, a regulării comerțului bancar, cu economiștii d-voastră, și au recunoscut toți, au zis: „da, trebuie să venim cu măsuri”. De ce n'ați venit! Apoi știți d-voastră ce este aici! În țara românească mică, erau 300 de bănci, mari și late, și mergeau cu un capital de câteva sute de milioane, am uitat cifra. Astăzi în țara noastră, mărită de două ori, avem de 5 ori atâtea bănci. Cu tot atâtea capital! Și atunci sunt o sută de mii de paraziți care mănâncă încontinuu tot câștigul și toată munca noastră. (Aplauze pe băncile majorității). Ei bine, d-lor, nu mai departe decât eri, dl deputat Iuca, a adus la cunoștința d-lui ministru Armand Călinescu, cazul unor excroci, care de 4 ani, circulă, în țară. Pe unul îl cheamă Morărescu-Adria, are o bancă peste un timp face altă bancă și îi schimbă numele, își schimbă și el numele, acum îl cheamă Morărescu-Adria, mâine M. Adria, poimâne altfel și circulă în toate părțile țării.

Dl Armand Calinescu, subsecretar de stat la ministerul ee interne: Imi pare rău că nu este dl Iuca aici, pentru că poate i-ați comunica și în numele cui circulă.

Dl dr. N. Lupu: Nu importă că există oameni politici în numele cărora circulă, este foarte condamabil. Dar bine, d-lor, ca să se tocmească cineva, chiar servitor undeva, i se cer certificate de moralitate și altele: și pentru ca să am această înaltă funcțiune socială, de a primi în păstrare banul duminale și economia duminale, sudoarea frunții duminale și pâinea copiilor duminale, pentru această importantă funcțiune socială nu mi se cere nici un certificat! Sunt falit, sunt excroc, fac la bănci și puțin imi pasă. Bani mă duc după aceea și-i depun în Elveția. Da, da, de ce vă supărați d-voastră? Am văzut în „Dreptatea” d-voastră că mă făcea în tot felul, pentru că am spus că sunt depozit în Elveția, Eu n'am spus că oameni politici au. Au spus-o oameni demni de toată credința din Elveția și un elvețian care a fost la Cernăuți a făcut această aserțiune, că 40 la sută din depozitele băncilor elvețiene sunt bani românești. Apoi, d-lor, cum să mai avem noi credit în străinătate în felul acesta? Vor spune aceia: dacă voi nu aveți încredere în țara voastră cum o să avem noi când îi depuneți aici, fără dobândă? ba, încă acum fiindcă este abundență de capital, plătesc ei 1 la sută dobândă ca să le ție banii. Vasăzică acolo ei plătesc 1 la sută și noi aici 40 la sută!

Dl V. Georgescu-Barlad: Nu putem să-i știm pe aceia?

Dl dr. N. Lupu: Apoi d-lor, există un cod secret, că nu ai dreptul, nici la o bancă de aici să știi numele depunătorului. Or, aceasta este unul din marele păcate ale societății capitaliste burgheze. Și în privința aceasta eu socotesc, că fiind o așa de gravă problemă și interesându-ne pe toți, și pe români și pe francezi, pe toți, trebuie să facem o intervențiune la Societatea Națiunilor, ca acest capitol, în anumite condițiuni, să fie schimbat și numele depunătorilor de sume mari să fie făcute publice, fiindcă altfel banca, din funcțiune de mare importanță socială și economică, devine un cuib de bandiți și de tâlhari, și nu este interesul nici

al nostru, nici al străinilor, ca să înlesnim asemenea excrocherii și asemenea fraude. (Aplauze).

Vasăzică a treia lege cu care trebuia să veniți, era în ce privește regularea comerțului bancar și să scoateți de pe piață toate ciupercile și ciupercuțele aceasta, toate cuiburile de excroci, cari au adus dezastrul asupra țării. Ați venit? N'ați venit.

D-lor, v'am spus o serie de măsuri. Desigur că acestea sunt în strânsă legătură cu problema, care astăzi ne preocupă, fac și ele parte dintr'un lanț mult mai mare de măsuri pe care guvernul țării trebuie să le ia. Pentru asemenea lucruri d-lor, trebuie bărbăție, curaj, pricepere și energie. Nimeni n'a făcut ceva dacă

D. Dr. N. LUPU

s'a ținut de rutină și Kaiserling, ilustrul psihoanalist, pe care eminentul psiholog al nostru dl Petrovici trebuie să-l cunoască, spune, vorbind de regi și relativ la Parlament, toți regii mari au fost bolșevici — nu în sensul celor din Rusia — au rupt-o cu trecutul, cu tradiția și cu rutina tot așa și partidele mari trebuie să aibă curaj.

D-lor, să-mi dați voe — nu v'o fi pe plăc, dar trebuie — să spun adevărul: amicus Plato, sed magis, amica veritas, prieteni imi sunteți, dar adevărul imi este mai prieten:

D-voastre sunteți în a treia sesiune ordinară. În prima sesiune ați legiferat cu toptanul și n'ați legiferat în conformitate cu dorința și nevoile reale ale țării, și în conformitate cu programul la a cărui alcătuire am pus sânge din sângele meu, sudoare din sudoarea mea. Ați uitat, v'ați considerat deodată, că erați, nu exponentul avansat al radicalismului în România — atât de avansat, că vă trântea epitetul de bolșevici, pentru care eu am primit atâtea ghionturi în spinare dela armată — ci deodată v'ați transformat, când ați venit, în exponenți ai burgheziei și ai capitalismului.

Voci de pe băncile majorității: Așa este. Aplauze pe băncile partidului țărănesc și pe băncile majorității.

Dl dr. N. Lupu: Țara a așteptat dela d-voastră o revoluție de sistem. Să știți un lucru (arătând spre băncile partidului național-liberal) că nici la dânsii nu este unitate. Dar chiar Negură, care a vorbit ieri, fără să vrea, împotriva burgheziei, în partidul în care el este, un eminent membru reprezintă o nuanță cu totul de stânga, la fel cu dl Moldovanu și cu alții (exclamații pe băncile partidului național-liberal) să nu se supere. D-voastră, însă v'ați transformat în exponenți burgheziei și ai capitalismului și atunci, în loc să nu aveți altă călăuză decât durerea po-

porului care v'a trimis aci, prin Dumnezeu știe câte sacrificii, și programul care l'ați făcut, și în loc să vă mențineți pe poziția de stânga, ați făcut tot felul de compromisuri, v'ați dat cu totul în mâna dictatorului financiar.

Acesta a cercetat în biblioteca lui enormă de fițiuci, de notițe, v'a trântit la legi, el pe de o parte și dl Boilă din Ardeal, cu toate legile lui ungurești, vechi, de vreo 40 de ani, pe de altă parte, încât numai știați ce mai votați, 150 și nu știu câte legi! Asta în sesiunea întâi.

În a doua, ați băgat de seamă că nu merge, faci legi, dar atâtea legi, ce faci cu ele? Nu se aplică! Și ați venit după aceia cu modificări la legile acelea; sesiunea a doua, de modificări.

Acum, în a treia, ați văzut că nu merge nici cu modificările făcute și acum sesiunea a 3-a este de modificări la modificări. (Ilaritate pe băncile partidului țărănesc, pe băncile partidului național-liberal). Nu mai merge! Acuma veniți cu legi cari modifică și pe aceia! (Ilaritate).

Nu, d-lor, vă trebuie cum v'am spus, bărbăție, curaj, pricepere și energie. Nu le aveți. Sunteți, trebuie să mărturisiți și d-voastră, și eu vă spun sincer, cu părere de rău, sunteți așa cum am spus eu și aceasta este o pierdere națională, nu este o pierdere de partid — Dumnezeu știe ce poate să ne aștepte mâine — este o pierdere națională, că un partid cu așa bune intențiuni și cu așa buni oameni, a sfârșit astfel.

Astăzi sunteți descurajați, deziluzionați, d-voastră singuri, de propria d-voastră operă.

Dece s'o ascundem? Dar mai iluzionată și mai descurajată decât d-voastră este țara. Da, țara este profund amărâtă, atât de amărâtă, că este greu să mai pășești în fața păturilor rurale, toți s'au săturat, nu mai cred în ni-meni.

Trebuie să-i dăm viață. Ca să-i dăm viață, d-lor, trebuie să aveți curaj. Și curajul care trebuie să-l aveți — să știți că acesta este un mare curaj — este să plecați din vreme și să plecați cu demnitate, căci dacă nu plecați din vreme și cu demnitate, vă alungă poporul cu ciomagul și Regele cu piciorul.

Plecați, d-lor. (Aplauze prelungite pe băncile partidului țărănesc, exclamații pe băncile majorității).

Discursul acesta s'a rostit în Parlament înainte cu 3 Săptămâni de căderea guvernului.

Informațiuni

Căutăm corespondenți în fiecare oraș și comună. Sunt preferați învățătorii și preoții; doritorii sunt rugați a-și înainta ofertele la administrația ziacului.

Se aduce la cunoștință publică complectarea carnetelor de identitate cu cărțile de alegători, la comună, Cameră și Senat, valabile pentru un period de 5 ani se continuă la primăria Municipiului Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 2, în sala mare de ședințe în oarele dela 8 până la 1 a. m. și dela 3 până la 7 d. m.

Invităm deci pe toți membrii comunei cari încă nu și-au cerut car

nete de identitate în interesul lor și sub prevederile legale a se prezenta înaintea oficiului aducând cu sine o fotografie pe hârtie usoară în mărime de 9×12 cm. și 10 lei pentru carnet, în ordinea următoare:

Vineri la 24 Aprilie a. c. toți bărbații alegători al căror nume de familie începe cu litera A și B, Sâmbătă, în 25 Aprilie a. c. toți bărbații alegători al căror nume începe cu litera C și D, Luni 27 Aprilie toți bărbații alegători al căror nume cu litera E și F, Marți în 28 Aprilie, toți bărbații alegători al căror nume de familie începe cu litera G și H, Miercuri, la 29 Aprilie, toți bărbații alegători al căror nume de familie începe cu litera I. J.

Joi, 30 Aprilie toți bărbații alegători al căror nume începe cu litera K și L, Sâmbătă, la 2 Mai toți bărbații al căror nume de familie începe cu litera M și N.

Eliberarea carnetelor va fi făcută la timp.

Aflăm din sorginte absolut sigură că Parlamentul va fi convocat pe ziua de 2 Mai, iar apoi va fi dizolvat pe ziua de 5 Mai 1931, iar alegerile se vor face la 15 Iunie 1931.

În legătură cu arestarea dlui Avram Kenderes, Lantz Naftali și Lantz Iacob și alte persoane, despre cari s'a svonit în oraș că ar fi implicați într-o afacere de spionaj, — după cum a anunțat și „Universul” — s'a dovedit că numiți n'au fost vinovați și au fost eliberați Jol, la ora 1.

Vom reveni.

Guvernul bulgar asemenea a căzut, nu însă alungat de Rege și popor ca al nostru, ci după expirarea mandatului.

În cercurile bine informate se vorbește tot mai mult că dl Iorga va face înțelegere cu partidele dlor N. Lupu și Gh. Brătianu, în vederea alegerilor ce se anunță, că se vor face la sfârșitul lui Mai sau mijlocul lunii Iunie.

Prințul Bibescu și maiorul Burduloiu au plecat împreună cu alți 2 aviatori români într'un aeroplan la Saigon, pentru a duce faima numelui și a aviației române peste țări și continente.

Deasupra Indiei aeroplanul a fost atacat de un vultur uriaș, incinzân-

du-se o luptă în toată regula între regele natural și regele mecanic al aerului, din care luptă, vulturul a murit iar aeroplanul i s'a stricat o aripă. Din această cauză aeroplanul a trebuit să se coboare pe pământ unde s'a aprins în urma unei explozii.

Prințul Bibescu, maiorul Burduloiu și un mecanic au scăpat cu arsuri grave, iar celalalt a murit. Primii doi sunt aviatori a căror faimă a trecut pe tot globul pământesc, prințul Bibescu fiind președintele aeroclubului internațional.

Luni, 20 Aprilie a. c., la ora 11'20 șomerii din orașul Sibiu, în număr de v'ro 400 în frunte cu consilierul Urșu au manifestat în fața primăriei, protestând în contra nedreptăților ce li se fac prin reducerea ajutorului ce l'au primit. Au mai protestat și în contra proprietarilor de case, care îi aruncă pe stradă fără nici-o milă!

În urma protestării primarul municipiului a promis șomerilor că vor primi și pe viitor tot același ajutor ca și până acum.

În ziua de 17 l. c. au fost arestați de către comisarul ajut. Lutsch și agentul Olaru, indivizii Vancu Ilie, Vancu Mihai din com. Turnișor și Gheorghe Dumitru din Tâlmăcel, pentru crima de furt prin spargere. Susnumiți indivizi s'au introdus prin spargere în cofetăria Tasnădy din Sibiu de unde au furat toată sticlăria, bufetul, ceasul de perete, oglinda și diferite alte lucruri. Obiectele provenite din furt au fost predate în com. Turnișor lui Ioan Metes, care deasemenea a fost arestat.

Tot acești indivizi au furat un berbec de rasă dela D-na Boicescu, iar dela D-l profesor Romulus Pop diferite unelte de grădină.

Au mai fost arestați indivizii Gheorghe Lăpușna și Muntean Lazăr care au furat 10 bucăți trandafiri pe care i-au scos din grădina D-lui Tasnădy.

Toți acești indivizi au fost înaintați parchetului din Sibiu.

De închiriat

două camere moderne cu odă de baie la

LUDWIG FERENCZ
Sibiu, str. Reg. Maria 14

ATENȚIUNE!

CROITORIA DE DOMNI BARTHA BÉLA, din Sibiu, str. Gușteriței 24, execută cele mai **moderne costume** cu prețurile cele mai **efține**.

Tot acolo se primește ucenici.

Vinuri

vechi și noi calități superioare de Târnave și Drăgășani dela 10 lei litru de **vânzare** la

Ioan D. Vidrighin
Rășinari 63

Comenzi mai mari se trimit și la domiciliu

Țesătoria „Pria“ din Rășinari

Execută orice modele de covoare românești și persiene cu prețuri foarte reduse.

Se primesc comenzi și cu materialul clienților.

Către toți prietenii și cunoșcuții

Convingeți-vă de

eftinirea
stofelor de primăvară

BILLES & Co. Succ.
P. Reg. Ferdinand 18

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică că la 27 Apr. 1931, la orele 15, în magazinul din localitate a Băncii Uniunii Ardelene (Lagerhaus) se vor vinde în baza art. 352 c. com. tr. pe riscul și spesele cumpărătorului în întârziere, în prezența notarului public.

300 lăzi a 25 kgr. nuci jumătăți (sâmburi) și 50 lăzi a 25 kgr. nuci fărâmițate. Prima categorie cu prețul de strigare lei 112.— kgr. iar a doua cu prețul de strigare de 82 kgr. Vânzarea se va face la caz de nevoie eventual și sub acest preț.

Cumpărătorul va trebui să achite prețul de cumpărare împreună cu taxele fiscale imediat.

Marfa se poate vedea în sus zisul magazin între orele 15—18 zilnic.

Pentru orice alte informațiuni a se adresa biroului subsemnatului avocat

Dr. Lazar Mátyás

Primăria municipiului, Sibiu

Nr. 3877/931

Publicațiune

Prin aceasta se aduce la cunoștință publică cumcă

Târgul de primăvară

se va ținea în modul următor:

Târg de oi în 26 (Duminecă), 27 și 28 Aprilie.

Târg de vite de prăsilă în 28 Aprilie.

Târg de vite cornute în 29 și 30 Apr.

Târg de cai în 2 și 3 Mai.

Târg de marfă în 4 Mai 1931.

Sibiu, la 9 Aprilie 1931.

Primarul.

Nr. 4336 și 4472 port. 1930

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. 21563, 21564 și 21567/1929 Nr. G. II. 17382/1930 a Judecătoriei mixte Sibiu în favorul reclamantului firma Adolf Dengjel repr. prin avocatul Dr. Ovidiu Ivan contra — pentru incassarea creanței

MERSUL AUTOBUSELOR SIBIU — MEDIAȘ

Autobusele confortabile și rapide ale acestei întreprinderi circulă:

Plecarea din Sibiu la ora	6 ³⁰	9	12 ³⁰	18 ³⁰
Sosirea în Mediaș la ora	8 ³⁰	11	14 ³⁰	20 ³⁰
Plecarea din Mediaș la ora	6 ³⁰	9	12	16
Sosirea în Sibiu la ora	8 ³⁰	11	14	18

Legături cu toate autobusele și trenurile din Mediaș!

Cetățeni!

Vinuri superioare de

Drăgășani și Târnave

începând dela 10—24 lei litru de vânzare la

IOAN PINTEA, Piața Mică 19

Unde se servesc mâncări calde și reci la orice oră din zi.